

Miklós Zsuzsanna

Ápolóként Németországban

Huszonnyolc nap

Egyik napról a másikra, indoklás nélkül, kezembe nyomják a felmondólevelet, pakold ki a fiókot és hagyd el az épületet. A munkahelyedet, ahol évtizedekig dolgoztál. Ismerős? Így lehet ma bárki Magyarországon munkanélkülivé.

A kezdeti sokk után megkezdődnek az álláskeresés hosszú, kényszerű hónapjai. Ahogyan telt az idő, úgy váltam a reményteljesből egyre kevésbé bizakodóvá, a realistából pesszimistává. S egyszer csak kaptam egy telefonot, holnapután kellene indulni... Nincs bennem kalandvágy, megyek, mert muszáj.

Szeljük a kilométereket a német autópálya sötétjében. Hét asszony a kisbuszban, rutinos külföldre járók, én vagyok az egyetlen kezdő. Mesélik a történeteiket, nagyokat kacagnak, s persze hogy ellátnak jó tanácsokkal. Manyika, a falusi megmondóasszony két éve jár ugyanarra a helyre, azt mondja, nem tudják nélkülözni a főztjét. A legfontosabb azonban mégis csak a nyelvtudás, akkor nyert ügyed van, ha tudsz beszélgetni az öregekkel. Mert beszélgetni, azt aztán szeretnek. Sötétben érkezünk az egyutcás kis faluba, s azon kapom magam, hogy már most arra gondolok, mikor indulhatok vissza. Pedig még korai.

Az első hét a beilleszkedésről szól. Háztartásvezetés, főzés, az idős házaspár ellátása, állandó figyelem, gondoskodás, segítség. A néni tartózkodóan fogad, próbál „ellenőrizni”, nem bízik bennem, jön utánam mindenhova, két combnyaktörés után enyhén szólva is életveszélyesen közlekedik. Nincs mese, fel kell oldanom ezt a feszültséget. Hamarosan meg is lesz a megoldás: a gyomrán keresztül vezet az út a szívéhez. A bácsi 94 évével csupa kedvesség és szeretet, első látásra összebarátkozunk. Reggelente én öltöztetem, este ágyba fektetem. Vacsora közben előkerülnek a második világháborús történetek, a gyévocska és a nazdarovje, örül, amikor értem az oroszot is.

A második hét a magányosságé. Eddig azt sem tudtam, mi az a honvágy. Számolom a napokat és hogy mennyit viszek haza. Reggelenként fölolvassom az újságot, együtt nézzük a gyászjelentéseket. Öregszik a társadalom, tele van az újság hirdetésekkel, mindenhova idősgondozókat keresnek a volt keleti blokkból. Magyarokat, lengyeleket, románokat.

A harmadik héten kifelé megyek az időből, ez erőt ad a monoton mindennapokhoz és az egyedüllét elviseléséhez. Ráadásul egy fontos megbízást is kapok. A bácsi kisomfordál hozzám a konyhába, mutatóujját a szája

elé helyezi, s egészen halkan, ám rettentő komolyan közli velem, hogy erősen gyanakszik a szomszédra, aki nagy valószínűséggel szerelmes leveleket írogat az ő feleségének, ezért a napi postát ezentúl neki adjam. Megígérem, hogy bízhat bennem. A szerelem kortalan – mosolygom magamban.

A negyedik hét a türelem időszaka. A néni nem is érti, miért nem maradok három hónapig vagy akár fél évig. A visszaindulás napján felkel velem hajnalban, megpuszil, amikor elmegyek. A bácsi a kezemet szorongatja, azt mondja, maradjak én most már mindig vele. Átölelem, érzem, hogy meghatódom. Megérkezik a kisbusz, beszállok, indulunk hazafelé. Erre vártam 28 napja.

Visszajöttem. Négy hét alatt kerestem annyit, amennyit itthon négy hónap alatt kapnék. Persze, ha lenne munkám. Mert itthon a tisztességes munkának sincs ára. Ezzel a tudattal állok neki újra az álláskeresésnek, s közben azon gondolkodom, hogy vannak a kis öregjeim. Vajon jól van ez így?

Levelek a távolból

Hétfő:

Drágám, megérkeztem, írok majd, most hulla vagyok, hosszú volt az út. A néni semmit sem tud önállóan csinálni. Szép az arca, nagyon szép lehetett fiatalkorában.

Kedd:

Most határozta el, hogy vége, kész, nem csinálom tovább. Ezt a hisztit, amit levágott az éjjel, mert ez az volt, végig tudatánál, egy órát aludtunk, pedig bevette az altatóját.

Komolyan mondom neked, üvöltött, mint akit nyúznak, fogalmam sincs, miért. Olyan erő van benne, nem hiszed el. Kérdeztem, fáj-e valamije, hozzak-e vizet, melegítőpárnát, gyógyszert, megmasszírozom, felolvasok neki, tévézek vele, énekelek, bármit, csak nyugodjon meg. Felállt egyedül, amúgy persze nem tud, elindult, majdnem összeesett, megfogtam, akkor megint üvöltött, nem részletezem, szörnyű volt, eltolt magától, káromkodott, megátkozott, nem hagyta, hogy segítsek. Ilyenkor szokták a gyereket nyakon önteni egy pohár vízzel. De hát én nem tehettem, pedig szívem szerint hoztam volna a hideg vizet. Végül elaludt a toloszékben, valahogy visszatettem az ágyba, fogalmam sincs, hogyan csináltam. A csuklóm letörik mindjárt. Látod, megkeményedtem. Dehogy sírok, alig várom, hogy hazamenjek. Holnaptól megkezdődik a visszaszámlálás.

Szerda:

Az éjjeli hisztizés újfent három órán keresztül tartott, de nehogy azt gondold, hogy elment az esze. Dehogy. Pontosan tudja, mi a helyzet, mert ma egyáltalán nem szól hozzám. Hiába kérdezem erről-arról. Nem baj. Tudok én is hallgatni. Egy gonddal kevesebb. Ápolónő vagyok, nem tár-

salkodónő. Képzeld, már majdnem megsajnáltam a madárcsontú öregasszonyt, ahogyan ült a széken elesetten, de olyan gonosz tekintettel meredt rám, hogy egy fenét volt elesett. Ja, és ma mellőzve volt az Isten, elmaradt ebédnél az imádkozás. Csak lestem.

Végül is nem rossz, hogy nem kell beszélgetni. Úgyis megszólal, ha akar valamit. Szóaljjon meg, ha akar valamit. Na jó, a tévét azért bekapcsolom neki. Mégiscsak maradt bennem egy kis lélek.

Csütörtök:

Most itt totyorog a konyhában. Jé, most nézem. Simán áll a lábán. Velem ne szórakozzon. Még hogy nem tud menni. Na, elhangzott egy bitte. Bekrémeztem a fájós derekát meg a kezét, aztán lefektettem az ágyra, betakargattam, mondta, hogy üljek mellé. Persze, hogy odaültem, fogtam a kezét, megtelt a szívem szeretettel és azon tűnődtem, milyen nehéz lehet neki elviselni az életet.

Péntek:

Még két nap. Meg fogok bolondulni. Este másfél órán keresztül tologatta a gyógyszereket a viaszosvászonon. Kikészít. Hogyan tehetnék a kedvére? Mindkettőnknek jobb lenne a békesség.

Szombat:

Egy tünemény. Komolyan mondom neked, egy tünemény ez a néni. Kedves, mosolyog, beszélgetünk, délután együtt alszunk, megosztja velem a takaróját. Csak egyszer tudnám már kitolni a teraszra. Odakinn süt a nap, gyönyörű az idő, az orvos előírta a D-vitamint, de az istennek sem akar kimenni a levegőre.

Vasárnap:

Jövök haza...